

Brüssel, 30. juuni 2023
(OR. en)

11139/23

ECOFIN 664
UEM 198
SOC 490
EMPL 341
COMPET 685
ENV 764
EDUC 277
RECH 309
ENER 400
JAI 910
GENDER 141
ANTIDISCRIM 135
JEUN 179
SAN 416

MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Eelmise dok nr:	9830/1/23 REV 1
Komisjoni dok nr:	COM(2023) 609 final
Teema:	NÕUKOGU SOOVITUS, milles käsitletakse Hispaania 2023. aasta riikliku reformikava ja esitatakse nõukogu arvamus Hispaania 2023. aasta stabiilsusprogrammi kohta

Delegatsioonidele edastatakse eespool nimetatud nõukogu soovitusel eelnõu, mis põhineb komisjoni soovitusel COM(2023) 609 final ning mida on arutanud nõukogu ja Euroopa Ülemkogu.

NÕUKOGU SOOVITUS,

...

milles käsitletakse Hispaania 2023. aasta riiklikku reformikava ja esitatakse nõukogu arvamus Hispaania 2023. aasta stabiilsusprogrammi kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 121 lõiget 2 ja artikli 148 lõiget 4,

võttes arves nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrust (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta,¹ eriti selle artikli 5 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrust (EL) nr 1176/2011 makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta,² eriti selle artikli 6 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitusi,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi resolutsioone,

võttes arvesse Euroopa Ülemkogu järeldusi,

võttes arvesse tööhõivekomitee arvamust,

¹ EÜT L 209, 2.8.1997, lk 1.

² ELT L 306, 23.11.2011, lk 25.

võttes arvesse majandus- ja rahanduskomitee arvamust,

võttes arvesse sotsiaalkaitsekomitee arvamust,

võttes arvesse majanduspoliitika komitee arvamust

ning arvestades järgmist:

- (1) 19. veebruaril 2021 jõustus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/241,³ millega loodi taaste- ja vastupidavusrahistu (edaspidi „rahastu“). Rahastust antakse liikmesriikidele rahalist toetust reformide ja investeeringute elluviimiseks ning sellega kaasneb liidu rahastatav fiskaalne impulss. Kooskõlas Euroopa poolaasta prioriteetidega aitab rahastu kaasa majanduslikule ja kaasavale taastumisele ning kestlike ja majanduskasvu soodustavate reformide ja investeeringute tegemisele, eelkõige rohe- ja digipööret edendavate reformide ja investeeringute tegemisele, et muuta liikmesriikide majandus vastupidavamaks. Samuti aitab see tugevdada riigi rahandust ning hoogustada majanduskasvu ja töökohtade loomist keskpikas ja pikas perspektiivis, parandada territoriaalset ühtekuuluvust liidus ja toetada Euroopa sotsiaalõiguste samba jätkuvat rakendamist. 30. juunil 2022 ajakohastati vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 11 lõikele 2 rahastust igale liikmesriigile eraldatavat maksimaalset rahalist toetust.

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määrus (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusrahistu (ELT L 57, 18.2.2021, lk 17).

- (2) 22. novembril 2022 võttis komisjon vastu 2023. aasta kestliku majanduskasvu analüüsi, mis tähistas majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta (2023) algust. 23. märtsil 2023 kiitis Euroopa Ülemkogu heaks 2023. aasta kestliku majanduskasvu analüüsi prioriteedid, mis on koondunud konkurentsivõimelise kestlikkuse nelja mõõtme ümber.
22. novembril 2022 võttis komisjon määruse (EL) nr 1176/2011 alusel vastu ka 2023. aasta häiremehhanismi aruande, milles nimetati Hispaaniat ühe liikmesriigina, kus võib esineda tasakaalustamatus või kus võib esineda oht selle tekkimiseks ja kelle olukorda oleks vaja põhjalikult analüüsida. Samal kuupäeval võttis komisjon vastu ka arvamuse Hispaania 2023. aasta eelarvekava kohta. Komisjon võttis vastu ka soovitusel euroala majanduspoliitikat käsitleva nõukogu soovitusel kohta ning ettepaneku 2023. aasta ühise tööhõivearuande kohta, milles analüüsitakse tööhõivesuuniste ja Euroopa sotsiaalõiguste samba põhimõtete rakendamist. Nõukogu võttis 16. mail 2023 vastu euroala majanduspoliitikat käsitleva soovitusel⁴ (edaspidi „2023. aasta euroala käsitlev soovitus“) ja 13. märtsil 2023 ühise tööhõivearuande.
- (3) Kuigi liidu riikide majandus on olnud märkimisväärselt vastupidav, avaldab geopoliitiline kontekst jätkuvalt negatiivset mõju. Kuna liit toetab kindlalt Ukrainat, keskendutakse liidu majandus- ja sotsiaalpoliitika tegevuskavas sellele, et vähendada lühiajalises perspektiivis energiašokkide negatiivset mõju nii haavatavatele leibkondadele kui ka ettevõtetele ning jätkata jõupingutusi, et viia ellu rohe- ja digipööre, toetada kestlikku ja kaasavat majanduskasvu, tagada makromajanduslik stabiilsus ja suurendada vastupidavust keskpikas perspektiivis. Samuti keskendutakse selles jõuliselt liidu konkurentsivõime ja tootlikkuse suurendamisele.

⁴ Nõukogu 16. mai 2023. aasta soovitus euroala majanduspoliitika kohta (ELT C 180, 23.5.2023, lk 1).

- (4) 1. veebruaril 2023 avaldas komisjon teatise „Rohelise kokkuleppe tööstuskava kliimaneutraalsuse ajastuks“ (edaspidi „roheline kokkuleppe tööstuskava“). Rohelise kokkuleppe tööstuskava eesmärk on edendada liidu nullnetotööstuse konkurentsivõimet ja toetada kiiret üleminekut kliimaneutraalsusele. See täiendab Euroopa roheline kokkuleppe ja kava „REPowerEU“ raames tehtavaid jõupingutusi. Sellega tahetakse samuti luua keskkond, mis aitaks paremini suurendada liidu tootmisvõimsust nullnetotehnoloogia ja toodete osas, mida on vaja liidu ambitsioonikate kliimaeesmärkide saavutamiseks, samuti tagada juurdepääs asjakohastele kriitilise tähtsusega toorainetele, sealhulgas mitmekesistades hankimist, kasutades parimal viisil liikmesriikide maavarasid ja maksimeerides toorainete ringlussevõttu. Rohelise kokkuleppe tööstuskava põhineb neljal sambal: prognoositav ja lihtsam õigusraamistik, kiirem juurdepääs rahastusele, oskuste edendamine ning avatud kaubandus tarneahelate vastupidavuse tagamiseks. Komisjon avaldas 16. märtsil 2023 ka teatise „ELi pikaajaline konkurentsivõime: pilk 2030. aasta järgsesse aega“, milles on esitatud üheksa üksteist tugevdavat tegurit koos eesmärgiga luua majanduskasvu soodustav õigusraamistik. Teatise seatakse poliitilised prioriteedid, mille eesmärk on aktiivselt tagada struktuursed parandused, sihipärased investeeringud ja reguleerivad meetmed liidu ja selle liikmesriikide pikaajalise konkurentsivõime edendamiseks. Allpool esitatud soovitusel aitavad neid prioriteete ellu viia.

- (5) 2023. aastal jätkub majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta areng kooskõlas rahastu rakendamisega. Taaste- ja vastupidavuskavade täielik rakendamine on jätkuvalt oluline Euroopa poolaasta poliitiliste prioriteetide elluviimiseks, kuna kavades käsitletakse kõiki viimastel aastatel esitatud asjakohaseid riigipõhiseid soovitusi või märkimisväärset osa neist. 2019., 2020. ja 2022. aasta riigipõhised soovitused on jätkuvalt sama asjakohased ka taaste- ja vastupidavuskavade puhul, mis on läbi vaadatud või mida on ajakohastatud või muudetud vastavalt määruse (EL) 2021/241 artiklitele 14, 18 ja 21.
- (6) 27. veebruaril 2023 vastu võetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/435⁵ (edaspidi „REPowerEU määrus“) eesmärk on kaotada kiiresti järkjärguliselt liidu sõltuvus Venemaa fossiilkütuste impordist. See aitab tugevdada energiajulgeolekut ja mitmekesisitada liidu energiavarustust ning suurendada samal ajal taastuvate energiaallikate kasutuselevõttu, energiasalvestusvõimsust ja energiatõhusust. REPowerEU määrus võimaldab liikmesriikidel lisada oma riiklikesse taaste- ja vastupidavuskavadesse uue REPowerEU peatüki, et rahastada olulisi reforme ja investeeringuid, mis aitavad saavutada REPowerEU eesmärke. Samuti aitavad kõnealused reformid ja investeeringud suurendada liidu nullnetotööstuse konkurentsivõimet, nagu on kirjeldatud roheline kokkuleppe tööstuskavas, ja käsitleda energiaalaseid riigipõhiseid soovitusi, mis esitati liikmesriikidele 2022. aastal ja esitatakse neile asjakohasel juhul ka 2023. aastal. REPowerEU määrusega kehtestatakse uus tagastamatu rahalise toetuse kategooria, mille kaudu saavad liikmesriigid rahastada taaste- ja vastupidavuskavade raames uusi energiaga seotud reforme ja investeeringuid.

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. veebruari 2023. aasta määrus (EL) 2023/435, millega muudetakse määrust (EL) 2021/241 riiklike taaste- ja vastupidavuskavade REPowerEU peatükkide osas ning määrusi (EL) nr 1303/2013, (EL) 2021/1060 ja (EL) 2021/1755 ning direktiivi 2003/87/EÜ (ELT L 63, 28.2.2023, lk 1).

- (7) 8. märtsil 2023 võttis komisjon vastu teatise, milles esitatakse eelarvepoliitika suunised 2024. aastaks (edaspidi „8. märtsi 2023. aasta teatis“). Selle eesmärk on toetada liikmesriike stabiilsus- ja lähenemisprogrammide koostamisel ning seeläbi tugevdada poliitika koordineerimist. Komisjon tuletas meelde, et stabiilsuse ja kasvu pakti üldise vabastusklausli kohaldamine lõpetatakse 2023. aasta lõpus. Komisjon kutsus üles kohaldama 2023.–2024. aastal eelarvepoliitikat, mis tagab võla jätkusuutlikkuse keskpikas perspektiivis ja suurendab kestlikul viisil potentsiaalset majanduskasvu, ning kutsus liikmesriike üles määrama oma 2023. aasta stabiilsus- ja lähenemisprogrammides kindlaks, kuidas eelarvekavadega tagatakse keskpikas perspektiivis eelarvepuudujäägi aluslepingus sätestatud kontrollväärtuse 3 % sisemajanduse koguproduktist (edaspidi „SKP“) järgimine ning võla usutav ja pidev vähendamine või selle hoidmine usaldusväärasel tasemel. Komisjon kutsus samuti liikmesriike üles kaotama järk-järgult riiklikud eelarvemeetmed, mis on kehtestatud leibkondade ja ettevõtete kaitsmiseks energiahinnašoki eest, ja alustama kõige vähem suunatud meetmetest. Komisjon märkis, et kui uue energiahinnasurve tõttu on vaja toetusmeetmeid pikendada, peaksid liikmesriikide sellised meetmed olema paremini suunatud haavatavatele leibkondadele ja ettevõtetele. Komisjon teatas, et eelarvesoovitused tuleks kvantifitseerida ja diferentseerida. Lisaks, nagu on kavandatud komisjoni 9. novembri 2022. aasta teatises ELi majandusjuhtimise raamistiku reformimise suuniste kohta, sõnastatakse eelarvesoovitused esmaste netokulude põhjal. Komisjon soovitas, et kõik liikmesriigid jätkavad riiklikult rahastatavaid investeeringuid ning tagavad rahastu ning muude liidu vahendite tõhusa kasutamise, eelkõige seoses rohe- ja digipöördega ning vastupidavuseesmärkidega. Komisjon märkis, et teeb nõukogule ettepaneku, et kehtivate õigusnormide kohased ülemäärased eelarvepuudujäägi menetlused algatataks 2024. aasta kevadel 2023. aasta andmete põhjal.

- (8) 26. aprillil 2023 esitas komisjon seadusandlikud ettepanekud liidu majanduse juhtimise eeskirjade põhjalikuks reformimiseks. Ettepanekute põhieesmärk on parandada valitsemissektori võla jätkusuutlikkust ning edendada reformide ja investeringute kaudu kõigis liikmesriikides kestlikku ja kaasavat majanduskasvu. Komisjon soovib ettepanekutega suurendada riikide isevastutust, lihtsustada raamistikku ja keskenduda enam keskpikale perioodile, millega kaasneb tõhus ja ühtsem täitmise tagamine. ELi majandusjuhtimise raamistiku reformimise suuniseid käsitlevate nõukogu 14. märtsi 2023. aasta järelduste kohaselt on eesmärk viia seadusandlik töö lõpule 2023. aastal.
- (9) 30. aprillil 2021 esitas Hispaania vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 18 lõikele 1 komisjonile oma riikliku taaste- ja vastupidavuskava. Komisjon hindas määruse (EL) 2021/241 artikli 19 kohaselt taaste- ja vastupidavuskava asjakohasust, tulemuslikkust, tõhusust ja sidusust kooskõlas kõnealuse määruse V lisas sätestatud hindamissuunistega. 13. juulil 2021 võttis nõukogu vastu rakendusotsuse, millega kiidetakse heaks Hispaania taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnang⁶. Osamaksete tegemine sõltub komisjoni otsuse vastuvõtmisest, mis on tehtud vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 24 lõikele 5 selle kohta, et Hispaania on rahuldavalt täitnud nõukogu rakendusotsuses sätestatud asjaomased eesmärgid ja sihid. Rahuldav täitmine eeldab, et varem saavutatud eesmäärke ja sihte ei ole tagasi pööratud.

⁶ ST 10150/21 INIT; ST 10150/21 ADD 1; ST 10150/21 ADD 1 REV 1; ST 10150/21 ADD 1 REV 2; ST 10150/21 COR 1.

- (10) 28. aprillil 2023 esitas Hispaania oma 2023. aasta riikliku reformikava ja oma 2023. aasta stabiilsusprogrammi kooskõlas määruse (EÜ) nr 1466/97 artikli 4 lõikega 1. Selleks et võtta arvesse kõnealuste dokumentide omavahelisi seoseid, hinnati neid koos. Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artiklile 27 kajastab 2023. aasta riiklik reformikava ka Hispaania kaks korda aastas esitatavat aruannet taaste- ja vastupidavuskava täitmisel tehtud edusammude kohta.
- (11) 24. mail 2023 avaldas komisjon Hispaania kohta 2023. aasta riigiaruande. Selles hinnati Hispaania edusamme nõukogu poolt aastatel 2019–2022 vastu võetud asjaomaste riigipõhiste soovitude järgimisel ning tehti kokkuvõtte sellest, kuidas Hispaania on taaste- ja vastupidavuskava rakendanud. Kõnealuse analüüsi põhjal tehti riigiaruandes kindlaks puudused seoses probleemidega, mida taaste- ja vastupidavuskavas ei käsitleta või käsitletakse ainult osaliselt, ning uute ja esilekerkivate probleemidega. Samuti hinnati Hispaania edusamme Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamisel ning liidu peamiste tööhõive, oskuste ja vaesuse vähendamise eesmärkide ning Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kestliku arengu eesmärkide saavutamisel.

(12) Komisjon tegi määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 5 alusel Hispaania kohta põhjaliku analüüsi ja avaldas selle tulemused 24. mail 2023. Komisjon jõudis järeldusele, et Hispaanias esineb makromajanduslik tasakaalustamatus. Eelkõige haavatavus, mis on seotud suure välisvõla, valitsemissektori ja erasektori võlga ning millel on piiriülene tähtsus, on vähenemas, kuid püsib endiselt. Välisvõla ja eelkõige erasektori võla tasemed vähenesid 2010. aastatel ning pärast ajutist pausi 2020. aastal jätkus nende kahanemine 2021. aastal ja see vähenemine peaks eelduste kohaselt majanduskasvu toel jätkuma. Kuid need püsivad siiski kõrgel tasemel. Välispositsioon on saanud kasu jooksevkontost, mis on olnud kümne aasta jooksul ülejäägis, kuigi see on viimasel ajal vähenenud tulenevalt mõjust, mis kaasnes COVID-19 pandeemiaga turismiekspordile ja kõrgemate energiahindadega 2022. aastal. Valitsemissektori võlg on endiselt suur. 2022. aastal hakkas see taas vähenema nagu enne COVID-19 pandeemiat, kui võlg tänu SKP tugevale nominaalkasvule kahanes, kuid praegu ületab see endiselt COVID-19 pandeemia eelnenud taset. Taaste- ja vastupidavuskavas sisalduvate poliitikameetmete toel peaks vähenemine mõõdukamas tempos jätkuma ka 2023. ja 2024. aastal. Finantssüsteem osutus COVID-19 pandeemia ja energiakriisi põhjustatud hiljutiste šokkide suhtes vastupidavaks. Töötus on taas vähenenud, kuid püsib endiselt suur ja endiselt leidub haavatavaid kohti, sealhulgas väga suur pikaajaline ja noorte töötus. Haavatavuse edasist vähenemist mõjutavad võimalikud riskid on peamiselt seotud finantstingimuste karmistumise mõjuga leibkondade ja ettevõtete finantsseisundile ning valitsemissektori võla jätkusuutlikkusele keskpikas ja pikas perspektiivis, võttes arvesse praeguseid turutingimusi ja elanikkonna vananemist. Poliitilised edusammud on olnud soodsad ning taaste- ja vastupidavuskava jätkuv rakendamine peaks olukorda veelgi parandama.

- (13) Eurostati kinnitatud andmete kohaselt vähenes Hispaania valitsemissektori eelarvepuudujääk 6,9 %-lt SKPst 2021. aastal 4,8 %-le SKPst 2022. aastal, samas kui valitsemissektori võlg vähenes 118,3 %-lt SKPst 2021. aasta lõpus 113,2 %-le SKPst 2022. aasta lõpus. 24. mail 2023 avaldas komisjon aluslepingu artikli 126 lõike 3 kohase aruande. Kõnealuses aruandes arutati Hispaania eelarveseisundit, kuna 2022. aastal ületas riigi valitsemissektori eelarvepuudujääk aluslepingus sätestatud kontrollväärtust 3 % SKPst. Aruandes jõuti järeldusele, et puudujäägikriteerium ei ole täidetud. Kooskõlas 8. märtsi 2023. aasta teatisega ei teinud komisjon ettepanekut algatada 2023. aasta kevadel uued ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlused. Seejärel märkis komisjon, et teeb nõukogule ettepaneku, et ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlused algatataks 2024. aasta kevadel 2023. aasta andmete põhjal. Hispaania peaks seda arvesse võtma oma 2023. aasta eelarve täitmisel ja 2024. aasta eelarvekava koostamisel.
- (14) Valitsemissektori eelarvepositsiooni on mõjutanud eelarvepoliitilised meetmed, mis on võetud energiahindade tõusu majandusliku ja sotsiaalse mõju leevendamiseks. 2022. aastal hõlmasid sellised tulused vähendavad eelarvepoliitilised meetmed elektri ja gaasi käibemaksu vähendamist, elektrienergia erimaksu vähendamist ning elektrienergia tootmishinna maksu peatamist, samas kui sellised kulused suurendavad eelarvepoliitilised meetmed hõlmasid üldist sõidukikütuse toetust 20 senti liitri kohta, sissetulekutoetust leibkondadele ja energiamahukatele tööstusharudele, suuremat kasu energiaalase sotsiaalvautšeri kaudu ja hinnasoodustusi ühistranspordi kasutamise eest. Komisjoni hinnangul oli kõnealuste meetmete eelarveline netokulu 2022. aastal 1,6 % SKPst. Samal ajal vähenesid COVID-19 kriisiga seotud ajutiste erakorraliste meetmete hinnangulised kulud 3,1 %-lt SKPst 2021. aastal 0,5 %-le SKPst 2022. aastal.

- (15) 18. juunil 2021 soovitas nõukogu Hispaania⁷ kasutada 2022. aastal rahastut, et rahastada majanduse taastumist toetavaid lisainvesteeringuid, järgides samal ajal konservatiivset eelarvepoliitikat. Lisaks soovitas nõukogu Hispaaniale säilitada riiklikult rahastatavad investeeringud. Ühtlasi soovitas nõukogu Hispaaniale piirata riiklikult rahastatavate jooksvate kulude kasvu.
- (16) Komisjoni hinnangul oli eelarvepoliitika⁸ 2022. aastal toetav (-2,5 % SKPst). Nagu nõukogu soovitas, jätkas Hispaania majanduse taastamise toetamist rahastust rahastatavate investeeringutega. Rahastu toetustest ja muudest liidu vahenditest rahastatud kulude maht oli 2022. aastal 1,1 % SKPst (2021. aastal 1,2 % SKPst). Riiklikult rahastatavad investeeringud andsid eelarvepoliitikasse ekspansiivse panuse 0,3 protsendipunkti⁹. Seega säilitas Hispaania riiklikult rahastatavad investeeringud, nagu nõukogu soovitas. Samal ajal andis riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude kasv (ilma uute tulumeetmeteta) eelarvepoliitikasse ekspansiivse panuse 2,7 protsendipunkti. See märkimisväärne ekspansiivne panus hõlmas energiahindade tõusu majandusliku ja sotsiaalse mõju leevendamiseks võetud meetmete täiendavat mõju (täiendav eelarve netokulu 1,5 % SKPst). Samal ajal aitasid esmaste jooksvate netokulude kasvule kaasa suuremad kulutused vahetarbimisele ja mitterahalistele sotsiaalsiiretele. Riiklikult rahastatavate jooksvate kulude märkimisväärne ekspansiivne panus tulenes ainult osaliselt energiahindade tõusu majandusliku ja sotsiaalse mõju leevendamise meetmetest. Seega ei piiranud Hispaania piisavalt riiklikult rahastatavate jooksvate kulude kasvu.

⁷ Nõukogu 18. juuni 2021. aasta soovitus, milles esitatakse nõukogu arvamus Hispaania 2021. aasta stabiilsusprogrammi kohta (ELT C 304, 29.7.2021, lk 38).

⁸ Eelarvepoliitikat mõõdetakse esmaste kulude (ilma kaalutusõigusel põhinevate tulumeetmeteta) muutusena keskpika perioodi potentsiaalse majanduskasvu suhtes, jättes välja COVID-19 kriisiga seotud ajutised erakorralised meetmed, kuid võttes arvesse rahastu tagastamatute toetuste ja muude liidu vahenditega rahastatavaid kulusid. Üksikasjalikum teave on esitatud eelarvestatistikatabelite tekstikastis 1.

⁹ Muud riiklikult rahastatavad kapitalikulud andsid pärssiva panuse 0,3 protsendipunkti SKPst, tulenevalt järkjärgulisest jõudmisest COVID-19 pandeemia eelnenud tasemele.

- (17) 2023. aasta stabiilsusprogrammi eelarveprognooside aluseks olev makromajanduslik stsenaarium on 2023. aastal kooskõlas komisjoni 2023. aasta kevadprognoosis märgituga ja pärast seda soodsam. Valitsuse prognoosi kohaselt kasvab reaalne SKP 2023. aastal 2,1 % ja 2024. aastal 2,4 %. Komisjoni 2023. aasta kevadprognoosi kohaselt on SKP reaalkasv sellega võrreldes veidi väiksem – 2023. aastal 1,9 % ja 2024. aastal 2,0 % –, peamiselt tulenevalt eratarbimise eeldatavast väiksemast panusest nii 2023. kui ka 2024. aastal ning investeringute mõõdukamast kasvust 2024. aastal. 2023. aasta stabiilsusprogrammis esitatud soodsamad väljavaated kajastavad ka tugevamat prognoositavat mõju, mida taaste- ja vastupidavuskava prognoosisperioodil tegevusele avaldab.
- (18) Valitsus prognoosib oma 2023. aasta stabiilsusprogrammis, et valitsemissektori eelarvepuudujääk väheneb 2023. aastal 3,9 %-le SKPst. Vähenemine 2023. aastal kajastab peamiselt energiahindade tõusule reageerimiseks võetud meetmete väiksemaid kulusid võrreldes 2022. aastaga. 2023. aasta stabiilsusprogrammi kohaselt peaks valitsemissektori võla suhe SKPsse vähenema 113,2 %-lt SKPst 2022. aasta lõpus 111,9 %-le SKPst 2023. aasta lõpus. Komisjoni 2023. aasta kevadprognoosi kohaselt on valitsemissektori eelarvepuudujääk 2023. aastal 4,1 % SKPst. See on kooskõlas 2023. aasta stabiilsusprogrammis prognoositud eelarvepuudujäägiga. Komisjoni 2023. aasta kevadprognoosi kohaselt on valitsemissektori võla suhe SKPsse 2023. aasta lõpus madalam (110,6 %) väiksema võlakoormuse muutuse ja eelarvepositsiooni vahelise erinevuse tõttu.

(19) 2023. aastal peaksid valitsemissektori eelarvepositsiooni jätkuvalt mõjutama meetmed, mida on võetud energiahindade tõusu majandusliku ja sotsiaalse mõju leevendamiseks. Need hõlmavad 2022. aastast pikendatud meetmeid, eelkõige elektri ja gaasi käibemaksu vähendamine, elektrienergia erimaksu vähendamine, elektrienergia tootmishinna maksu peatamine, leibkondadele ja energiamahukatele tööstusharudele antav sissetulekutoetus, suurem kasu energiaalase sotsiaalvautšeri kaudu ja hinnasoodustused ühistranspordi kasutamise eest, ning uusi meetmeid, nagu praegu maantee- ja meretranspordile ning põllumajandus- ja kalandussektorile suunatud sõidukikütuse toetus 20 senti liitri kohta ning kindlasummaline toetus summas 200 eurot väikese sissetulekuga leibkondadele. Nende meetmete kulusid tasakaalustab osaliselt suurte energiatarnijate ootamatule kasumile kehtestatud maks. Neid tulusid arvesse võttes on komisjoni 2023. aasta kevadprognoosi kohaselt toetusmeetmete eelarveline netokulu 2023. aastal 0,6 % SKPst¹⁰. Enamik 2023. aasta meetmetest ei näi olevat suunatud kõige haavatavamatele leibkondadele või ettevõtetele ning paljud neist ei säilita täielikult hinnasignaali energianõudluse vähendamiseks ja energiatõhususe suurendamiseks. Seepärast moodustavad suunatud toetusmeetmed, mida võetakse arvesse nõukogu 12. juuli 2022. aasta soovitus¹¹ järgimise hindamisel, komisjoni 2023. aasta kevadprognoosi kohaselt 2023. aastal 0,2 % SKPst (võrreldes 0,5 %ga SKPst 2022. aastal). Lisaks peaks 2023. aasta valitsemissektori eelarvepositsioon paranema tänu COVID-19 kriisiga seotud ajutiste erakorraliste meetmete järkjärgulisele kaotamisele, hinnangute kohaselt mahus 0,5 % SKPst.

¹⁰ See näitaja kajastab nende meetmete aastaste eelarvekulude taset, sealhulgas jooksvaid tulusid ja kulusid ning asjakohasel juhul kapitalikulumeetmeid.

¹¹ Nõukogu 12. juuli 2022. aasta soovitus, milles käsitletakse Hispaania 2022. aasta riikliku reformikava ja esitatakse nõukogu arvamus Hispaania 2022. aasta stabiilsusprogrammi kohta (ELT C 334, 1.9.2022, lk 70).

- (20) Oma 12. juuli 2022. aasta soovituses soovitas nõukogu Hispaanial tagada 2023. aastal konservatiivse eelarvepoliitika, eelkõige piirates riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude kasvu nii, et see oleks allpool keskpika perioodi potentsiaalset SKP kasvu,¹² võttes arvesse jätkuvat ajutist ja sihipärast toetust leibkondadele ja ettevõtetele, kes on energiahindade tõusu suhtes kõige haavatavamad, ja Ukrainast põgenevatele inimestele. Samal ajal peaks Hispaania olema valmis kohandama jooksvaid kulutusi vastavalt muutuvale olukorrale. Samuti soovitati Hispaanial suurendada avaliku sektori investeeringuid rohe- ja digipöördesse ning energiajulgeolekusse, võttes arvesse algatust „REPowerEU“, sealhulgas kasutades rahastut ja muid liidu vahendeid.

¹² Komisjoni 2023. aasta kevadprognoosi kohaselt on Hispaania keskpika perioodi (kümne aasta keskmine) nominaalne potentsiaalne SKP kasv hinnanguliselt 5,5 %.

(21) Komisjoni 2023. aasta kevadprognoosi kohaselt on eelarvepoliitika 2023. aastal ekspansiivne (–0,3 % SKPst). See järgneb 2022. aasta ekspansiivsele eelarvepoliitikale (–2,5 % SKPst). Riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude kasv (ilma kaalutusõigusel põhinevate tulumeetmeteta) peaks andma 2023. aastal eelarvepoliitikasse üldiselt neutraalse panuse 0,2 % SKPst. Seega on riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude prognoositud kasv nõukogu 12. juuli 2022. aasta soovitusel kooskõlas. Riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude prognoositav üldiselt neutraalne panus on peamiselt tingitud sellest, et energiahindade tõusu suhtes kõige haavatavamatele leibkondadele ja ettevõtetele ette nähtud (suunatud ja suunamata) toetusmeetmete netokulud on vähenenud (1,0 % SKPst). Peamised riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude kasvu tõukejõud (ilma uute tulumeetmeteta) on sotsiaalsiirete suurenemine, mis tuleneb pensionide jätkuvast sidumisest varasema inflatsiooniga, ja suuremad kulutused vahetarbimisele. Rahastu toetustest ja muudest liidu vahenditest rahastatavate kulude maht on prognoosi kohaselt 2023. aastal 1,6 % SKPst, samas kui riiklikult rahastatavad investeeringud annavad prognoosi kohaselt eelarvepoliitikasse ekspansiivse panuse 0,1 protsendipunkti¹³. Seega kavatses Hispaania rahastada täiendavaid investeeringuid rahastust ja muudest liidu vahenditest ning säilitab prognoosi kohaselt riiklikult rahastatavad investeeringud¹⁴. Hispaania kavatses rahastada avaliku sektori investeeringuid rohe- ja digipöördesse ning energiajulgeolekusse, näiteks tugevdatud tööstuspoliitika *España 2030*, elamute taastamise ja linnade taaselustamise kava või panustamine küberturvalisusse ja 5G ühenduvusse, mida rahastatakse rahastust ja muudest liidu vahenditest.

¹³ Muud riiklikult rahastatavad kapitalikulud peaksid andma pärssiva panuse 0,2 protsendipunkti SKPst.

¹⁴ Rahastu toetustest ja muudest liidu vahenditest rahastatavate kulude maht on 2023. aastal 1,6 % SKPst, samas kui riiklikult rahastatavad investeeringud annavad eelarvepoliitikasse ekspansiivse panuse 0,2 protsendipunkti. Muud riiklikult rahastatavad kapitalikulud peaksid andma pärssiva panuse 0,2 protsendipunkti SKPst.

- (22) 2023. aasta stabiilsusprogrammi kohaselt peaks valitsemissektori eelarvepuudujääk 2024. aastal vähenema 3,0 %-le SKPst. 2024. aastal toimuv vähenemine kajastab ühtlasi energiatoetusmeetmete järkjärgulist kaotamist. 2023. aasta stabiilsusprogrammis prognoositakse, et valitsemissektori võla suhe SKPsse väheneb 2024. aasta lõpuks 109,1 %ni. Prognoosi koostamise ajal teada olevate poliitikameetmete põhjal hinnatakse komisjoni 2023. aasta kevadprognoosis, et valitsemissektori eelarvepuudujääk moodustab 2024. aastal 3,3 % SKPst. See on kooskõlas 2023. aasta stabiilsusprogrammis prognoositud eelarvepuudujäägiga. Komisjoni 2023. aasta kevadprognoosi kohaselt on valitsemissektori võla suhe SKPsse 2024. aasta lõpus sarnane (109,1 %).
- (23) 2023. aasta stabiilsusprogrammiga nähakse ette energiatoetusmeetmete järkjärguline kaotamine 2024. aastal, välja arvatud energiaettevõtete ootamatu kasumi maks. Ka komisjon eeldab peaaegu kõigi energiatoetusmeetmete järkjärgulist kaotamist 2024. aastal (netotulu 0,1 % SKPst 2024. aastal). Need hinnangud sõltuvad eeldusest, et energiahinnad ei tõuse uuesti.
- (24) Määrusega (EÜ) nr 1466/97 on seatud struktuurse eelarvepositsiooni iga-aastase parandamise sihtmärgiks 0,5 % SKPst,¹⁵ et liikuda keskpika perioodi eelarve-eesmärgi suunas. Võttes arvesse riigi rahanduse jätkusuutlikkuse kaalutlusi ja vajadust vähendada eelarvepuudujääki allapoole aluslepingus sätestatud kontrollväärtust 3 % SKPst, oleks komisjoni hinnangul asjakohane parandada struktuurset eelarvepositsiooni 2024. aastal vähemalt 0,7 % SKPst. Sellise paranemise tagamiseks ning kooskõlas komisjoni meetodikaga ei tohiks riiklikult rahastatavate esmaste netokulude¹⁶ kasv 2024. aastal ületada 2,6 %, nagu on kajastatud käesolevas soovitusel. Samal ajal tuleks ülejäänud energiatoetusmeetmed (komisjoni praeguse hinnangu kohaselt 0,6 % SKPst 2023. aastal) sõltuvalt energiaturu suundumustest järk-järgult kaotada, alustades kõige vähem suunatud meetmetest, ning sellest tulenevat kokkuhoidu tuleks kasutada valitsemissektori eelarvepuudujäägi vähendamiseks.

¹⁵ Määruse (EÜ) nr 1466/97 artikkel 5 nõuab ka kohandamist rohkem kui 0,5 % SKPst liikmesriikide puhul, kelle valitsemissektori võlg ületab 60 % SKPst või kelle võla jätkusuutlikkusega seotud riskid on suuremad.

¹⁶ Esmased netokulud on riiklikult rahastatavad kulud ilma kaalutlusõigusel põhinevate tulumeetmeteta ning need ei hõlma intressikuluseid ega tsüklilisi töötuskulusid.

- (25) Eeldades, et poliitikat ei muudeta, prognoositakse komisjoni 2023. aasta kevadprognoosis, et riiklikult rahastatavad esmased netokulud kasvavad 2024. aastal 1,4 %, mis on soovitud kasvumäärast vähem.
- (26) 2023. aasta stabiilsusprogrammi kohaselt peaksid valitsemissektori investeeringud (v.a rahastust rahastatavad investeeringud) vähenema 2,7 %-lt SKPst 2023. aastal 2,6 %-le SKPst 2024. aastal. 2023. aasta stabiilsusprogrammis osutatakse reformidele ja investeeringutele, mis peaksid aitama kaasa riigi rahanduse jätkusuutlikkusele ning kestlikule ja kaasavale majanduskasvule. Kõnealused reformid ja investeeringud hõlmavad alalist raamistikku, mis tagab avaliku sektori kulutuste kvaliteedi paranemise, maksupettuse ja maksudest kõrvalehoidmise ennetamise ja nende vastu võitlemise meetmeid ning maksusüsteemi reformi, muutmaks seda kaasavamaks, kestlikumaks ja suutlikumaks, et edendada riigi rahanduse keskpika perioodi ja pikaajalist jätkusuutlikkust, mis on samuti osa taaste- ja vastupidavuskavast.
- (27) 2023. aasta stabiilsusprogrammis on esitatud keskpika perioodi eelarvekava aastani 2026. 2023. aasta stabiilsusprogrammi kohaselt peaks valitsemissektori eelarvepuudujääk järkjärgult vähenema 2,7 %-le SKPst 2025. aastal ja 2,5 %-le SKPst 2026. aastaks. Seega on kavandatud valitsemissektori eelarvepuudujäägi vähenemine alla 3 % SKPst 2025. aastal. 2023. aasta stabiilsusprogrammi kohaselt peaks valitsemissektori võla suhe SKPsse vähenema 109,1 %-lt SKPst 2024. aasta lõpus 106,8 %-le SKPst 2026. aasta lõpuks.

(28) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile b ja V lisa kriteeriumile 2.2 sisaldab taaste- ja vastupidavuskava ulatuslikke üksteist vastastikku tugevdavaid reforme ja investeeringuid, mis tuleb rakendada 2026. aastaks. Hispaania taaste- ja vastupidavuskava rakendamine on seni jõudsalt edenenud. Hispaania on esitanud kolm maksetaotlust, mis vastavad taaste- ja vastupidavuskava 121 eesmärgile ja sihile ning mille alusel maksti välja kokku 28 000 000 000 eurot. Hispaania on olnud taaste- ja vastupidavuskava rakendamisel kõige edasijõudnumate liikmesriikide hulgas. 6. juunil 2023 esitas Hispaania oma taaste- ja vastupidavuskava muudatuse, mis sisaldas uusi meetmeid, millega kava maht kasvab enam kui kaks korda. Sellega peaks kaasnema piisav haldussuutlikkus, et tagada taaste- ja vastupidavusrahastu vahendite, muude liidu vahendite ja kättesaadavate riiklike vahendite tulemuslik ja tõhus kasutamine. Eelkõige saab Hispaania rahastust eraldatavaid suuremaid toetusi. Läbivaadatud kava sisaldab ka REPowerEU peatükki, mida rahastatakse osaliselt täiendavatest REPowerEU toetustest. Uue REPowerEU peatüki lisamine taaste- ja vastupidavuskavasse võimaldab rahastada täiendavaid reforme ja investeeringuid, et toetada Hispaania strateegilisi eesmärke energia ja rohepöörde vallas. Hispaania esitas vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 14 lõikele 6 ka taotluse saada rahastust 84 000 000 000 eurot täiendavat laenuetust. Kohalike ja piirkondlike omavalitsuste, sotsiaalpartnerite ja muude asjaomaste sidusrühmade süstemaatiline ja tulemuslik kaasamine on jätkuvalt oluline taaste- ja vastupidavuskava ning üldise majandus- ja tööhõivepoliitika edukaks rakendamiseks, et tagada laialdane isevastutus üldise poliitilise tegevuskava eest.

- (29) Komisjon kiitis 2022. aastal heaks kõik Hispaania ühtekuuluvuspoliitika programmidokumendid. Ühtekuuluvuspoliitika programmide kiire rakendamine vastastikusel täiendavusel ja koostöös taaste- ja vastupidavuskavaga, sealhulgas REPowerEU peatükiga, on esmatähtis, et viia Hispaanias ellu rohe- ja digipöörde, suurendada majanduslikku ja sotsiaalset vastupidavust ning tagada tasakaalustatud territoriaalne areng.
- (30) Lisaks taaste- ja vastupidavuskavas ning ühtekuuluvuspoliitika programmides käsitletud majanduslikele ja sotsiaalsetele probleemidele seisab Hispaania silmitsi mitmete muude probleemidega, mis on seotud rohepöörde, energiaühenduste, sotsiaaleluruumide ja taskukohaste energiatõhusate eluasemetega.
- (31) Kuigi Hispaanial on otsust kokkupuudet Venemaa fossiilkütustega vähe, osutab 2022. aastal aset leidnud energiahindade tõus selgelt, et Hispaania peab kiirendama üleminekut puhtale energiale. Hispaania teeb edusamme taastuvate energiaallikate kasutuselevõtul ning on üks suurima tuule- ja päikeseenergia tootmisvõimsusega liikmesriike (ligikaudu 49,8 GW). Loamenetluste mõningane parandamine, eelkõige omatarbeks toodetud energia tarbimise puhul, on aidanud teha täiendavaid edusamme nende tehnoloogiate kasutuselevõtul. Hispaania seisab aga silmitsi suure mahajäämusega uute taastuenergiajaamadega seotud kuhjunud taotluste menetlemisel. Võrgu läbilaskevõime piirangud takistavad taastuvate energiaallikate edasist lõimimist elektrivõrku. Hispaania on üks suurima nutiarvestite osakaaluga riike, kuid täiendava taastuvelektri integreerimiseks oleks vaja lisainvesteeringuid võrgutaristusse ja energia salvestamisse. Taastuenergia kasutuselevõtu kiirendamise meetmed võiksid hõlmata loamenetluste edasist ühtlustamist ja digitaliseerimist, võrguvõimsuse kiiremat jaotamist projektidele ning ametiasutuste töö toetamist lubade menetlemisel, tagades selleks kõnealustes asutustes asjakohased oskused ja personali ning parandades koordineerimist kõigi valitsustasandite vahel. Lisaks on Hispaania piiriüleste elektriühenduste tase 2022. aastal (5,4 %) endiselt märkimisväärselt madalam 2020. aastaks (10 %) ja 2030. aastaks (15 %) seatud eesmärkidest.

(32) 2022. aasta augustist kuni 2023. aasta märtsini vähenes Hispaania maagaasi tarbimine võrreldes eelneva viie aasta sama perioodi keskmise gaasitarbimisega 10,8 %, ¹⁷ st rohkem, kui nõukogu määruses (EL) 2022/1369¹⁸ seatud vähendamiseesmärk 7 %. Hispaanial soovitatakse jätkata jõupingutusi gaasinõudluse ajutiseks vähendamiseks kuni 31. märtsini 2024, vastavalt nõukogu määrusele (EL) 2023/706¹⁹. Täiendavad investeeringud energiatõhusatesse eluasemetesse aitaksid leevendada eluasemete taskukohasusega seotud probleeme. Ostujõu märkimisväärne vähenemine, üürihindade püsiv tõus ja suuremad hüpoteeklaenumaksed on süvendanud eluasemete taskukohasuse probleeme, eriti haavatavate leibkondade jaoks. Taskukohaste eluasemete ja sotsiaaleluruumide pakkumine on endiselt piiratud ja liidu keskmisest oluliselt väiksem. Praeguses Hispaania riiklikus energia- ja kliimakavas on ette nähtud 1,2 miljoni eluhoone renoveerimine 2030. aastaks, kusjuures taaste- ja vastupidavuskava katab sellest umbes kolmandiku. Täiendavate energiatõhusate eluasemete kasutuselevõtt terava puuduse ja stressiolukorras turuga piirkondades, sealhulgas renoveerimise ja elektrifitseerimise kaudu, võib aidata piirata energiatarbimist, tegeleda rohepöördega ja toetada haavatavaid leibkondi, keda ohustab suuremal määral energiaostuvõimetus. Sihipärased sotsiaaleluruumid ja taskukohased üüripinnad, mida pakutakse koostöös erasektoriga, võivad aidata piirata eelarvemõju.

¹⁷ 10,8 % vähenemine hõlmab maagaasi tarbimist naaberliikmesriiki eksporditud elektrienergia tootmiseks Hispaanias.

¹⁸ Hispaaniale on tehtud erand, mistõttu on tema nõudluse kohustusliku vähendamise eesmärk liidu häireolukorras 15 % asemel 7 % vastavalt nõukogu 5. augusti 2022. aasta määruse (EL) 2022/1369 (mis käsitleb gaasinõudluse vähendamise koordineeritud meetmeid) artikli 5 lõikele 7 (ELT L 206, 8.8.2022, p. 1).

¹⁹ Nõukogu 30. märtsi 2023. aasta määrus (EL) 2023/706, millega muudetakse määrust (EL) 2022/1369 seoses gaasinõudluse vähendamise meetmete nõudluse vähendamise perioodi pikendamisega ning nende meetmete rakendamise aruandluse ja seire tõhustamisega (ELT L 93, 31.3.2023, lk 1).

- (33) Transport sõltub endiselt suuresti vedelkütustest. Sektori arvele langeb suur osa kasvuhoonegaaside heitest ja sektor põhjustab ka õhusaastet, mis on üle liidu keskmise. Maapiirkondades valmistab endiselt muret ebapiisav taristu ja juurdepääs ühistranspordile. Elektromobiilsuse kasutuselevõtt ei ole piisavalt arenenud ei pakkumise ega ka nõudluse poolel. Kiirraudtee põhivõrgu, sealhulgas piiriülese põhivõrgu väljaehitamine 2030. aastaks kiirendab üleminekut kliimaneutraalsusele ja muudab transpordi fossiilkütustest vähem sõltuvaks. Taaste- ja vastupidavuskavas sisalduvad meetmed võivad muuta linna- ja suurlinnatransporti ning tugevdada üleeuroopalist transpordivõrku, aidates sektoris kaasa digitaliseerimise ja uute tehnoloogiate kasutuselevõtule.
- (34) Tööjõu ja oskuste nappus rohepöörde jaoks olulistest sektorites ja kutsealadel, sealhulgas nullnetotehnoloogiate tootmine, kasutuselevõtt ja hooldamine, tekitab probleeme üleminekul nullnetomajandusele. Kvaliteetsed haridus- ja koolitussüsteemid, mis vastavad tööturu muutuvatele vajadustele, ning sihipärased täiend- ja ümberõppe meetmed on esmatähtsad, et vähendada oskuste nappust ning edendada töötajate kaasamist ja tööjõu ümberpaigutamist. Kasutamata tööjõupakkumise rakendamiseks peavad kõnealused meetmed olema kättesaadavad eelkõige rohepöördest enim mõjutatud üksikisikutele ning sektorites ja piirkondades. 2022. aastal teatati Hispaanias tööjõunappusest mitme ameti puhul, mis nõuavad rohepöördeks erioskusi või -teadmisi, näiteks elektroonikatehnikud.
- (35) Võttes arvesse komisjoni hinnangut, on nõukogu 2023. aasta stabiilsusprogrammi läbi vaadanud ja tema arvamus²⁰ kajastub esitatud soovitusel 1.

²⁰ Vastavalt määruse (EÜ) nr 1466/97 artikli 5 lõikele 2.

- (36) Arvestades euroala liikmesriikide majanduse tihedat seotust ning nende ühist panust majandus- ja rahaliidu toimimisse, soovitas nõukogu euroala liikmesriikidel võtta meetmeid, sealhulgas oma taaste- ja vastupidavuskavade kaudu, et i) tagada võla jätkusuutlikkus ja hoiduda 2023. aastal kogunõudluse laiapõhjalisest toetamisest, suunata paremini kõrgete energiahindade mõju leevendamiseks võetavaid eelarvemeetmeid ning kaaluda asjakohaseid viise toetuse lõpetamiseks, kui energiahinnasurve väheneb; ii) säilitada avaliku sektori investeeringute kõrge tase ja edendada erainvesteeringuid, et toetada rohe- ja digipööret; iii) toetada palgasuundumusi, mis leevendavad ostujõu vähenemist, piirates samal ajal teisest mõju inflatsioonile, tõhustada veelgi aktiivset tööturupoliitikat ja leevendada oskuste nappust; iv) parandada ettevõtluskeskkonda ja tagada, et ettevõtetele antav energiatoetus on kulutõhus, ajutine, suunatud elujõulistele ettevõtetele ja säilitab stiimulid rohepöördeks, ning v) säilitada makromajanduslik finantsstabiilsus ja jälgida riske, jätkates samal ajal tööd pangandusliidu väljakujundamiseks. Hispaania puhul aitavad soovitused 1, 2 ja 3 rakendada esimest, teist ja kolmandat soovitust, mis on sätestatud 2023. aasta euroala käsitlevas soovituses.
- (37) Võttes arvesse komisjoni põhjalikku analüüsi ja hinnangut, on nõukogu 2023. aasta riikliku reformikava ja 2023. aasta stabiilsusprogrammi läbi vaadanud. Määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 6 alusel esitatud nõukogu soovitused kajastuvad esitatud soovituses 1. Soovituses 1 osutatud poliitikameetmed aitavad vähendada haavatavust, mis on seotud valitsemissektori suure võlaga. Soovitus 2 aitab kaasa soovitus 1 täitmisele. Soovituses 1 osutatud poliitikameetmed aitavad vähendada tasakaalustamatust ja rakendada 2023. aasta euroala käsitlevas soovituses sätestatud soovitusi kooskõlas põhjendusega 36,

SOOVITAB Hispaanial võtta 2023. ja 2024. aastal järgmisi meetmeid.

1. Võimalikult kiiresti 2023. ja 2024. aastal kaotada kehtivad erakorralised energiatoetusmeetmed ja kasutada sellest tulenevat kokkuhoidu valitsemissektori eelarvepuudujäägi vähendamiseks. Kui energiahindade uue tõusu tõttu on vaja uusi või jätkuvaid toetusmeetmeid, tagada, et sellised toetusmeetmed on suunatud haavatavate leibkondade ja ettevõtete kaitsmisele, on eelarve seisukohast vastuvõetava maksumusega ning säilitavad stiimulid energiasäästuks.

Tagada konservatiivne eelarvepoliitika, eelkõige piirates riiklikult rahastatavate esmaste netokulude nominaalset kasvu 2024. aastal kuni 2,6 %ni²¹.

Säilitada riiklikult rahastatavad avaliku sektori investeeringud ning tagada rahastust antavate toetuste ja muude liidu vahendite tulemuslik kasutuselevõtt, eelkõige rohe- ja digipöörde edendamiseks.

Jätkata pärast 2024. aastat keskpika perioodi eelarvestrateegia rakendamist, mis hõlmab järkjärgulist ja kestlikku konsolideerimist koos investeeringute ja reformidega, mis soodustavad hoogsamat kestlikku majanduskasvu, et saavutada keskpikas perspektiivis usaldusväärne eelarvepositsioon.

2. Säilitada taaste- ja vastupidavuskava järjepideva rakendamise tempo ning alustada pärast hiljutist *addendum*'i, sealhulgas REPowerEU peatüki ja täiendava laenuaotluse esitamist kiiresti seotud meetmete rakendamist. Tagada jätkuvalt piisav haldussuutlikkus, pidades silmas taaste- ja vastupidavuskava mahu kavandatud suurendamist. Jätkata ühtekuuluvuspoliitika programmide kiiret rakendamist täielikus vastastikusel täiendavuses ja koostöimes taaste- ja vastupidavuskavaga.

²¹ See vastab hinnangute kohaselt 2024. aastal struktuurse eelarvepositsiooni iga-aastasele parandamisele vähemalt 0,7 % SKPst, nagu on kirjeldatud põhjenduses 24.

3. Vähendada sõltuvust fossiilkütustest. Kiirendada taastuenergia kasutuselevõttu, muu hulgas ühtlustades ja digitaliseerides veelgi loamenetlusi, toetades lubade andmisega tegelevate asutuste tööd, parandades juurdepääsu võrgule ning investeerides energia salvestamisse, elektrienergia ülekandmisse ja jaotamisse ning piiriülestesse elektriühendustesse. Suurendada sotsiaaleluruumide ja taskukohaste energiatõhusate eluasemete kättesaadavust, sealhulgas renoveerimise kaudu, kiirendada hoonete elektrifitseerimist ja elektromobiilsuse levikut. Suurendada poliitilisi jõupingutusi rohepöördeks vajalike oskuste ja pädevuste pakkumiseks ja omandamiseks.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*
